

Comparison of School Perceptions of Primary School High School Students By Examining The Metaphor

Sergül BACAĞLIOĞLU¹, Emre UYGUR²

ABSTRACT

It is aimed at schools to prepare children for life and to acquire the necessary knowledge and skills. In this process, how students perceive the school is an important issue. The way students perceive the school affects whether they acquire the desired knowledge and skill or not. The aim of this study is to determine the school perceptions of primary and high school students. This study was conducted during the academic year 2020-2021 Turkey's southeast province with 10 students in the fourth grade of a high school and 10 students an elementary school in the fourth grade . Participants were selected by purposeful sampling method on a voluntary basis. In this study, qualitative research method was used and the data were collected by metaphor method and semi-structured interview form. Students were asked to produce metaphors about the school and the teacher, and four interview questions were asked. The interviews were made by phone due to the pandemic. The data were analyzed using content and descriptive analysis. Expert opinion and researcher triangulation were also included when analyzing the data. As a result of the research, it was determined that students' overall school perception was positive. The home metaphor for school is often used, as well as the metaphor of life, home, play, prison, breadbasket and family. For the teacher, the metaphor of one of the family members was focused on and the metaphors of computer, dessert, tree, flower, compass, candle, friend, sun, good person and leader were also used.

Keywords: High school, Metaphor, Primary school, School perception

İlkokul ve Lise Öğrencilerinin Okul Algılarının Metaforla İncelenerek Karşılaştırılması

ÖZ

Okullarda çocukları hayata hazırlamak, gerekli olan bilgi ve beceriyi edindirmek amaçlanmaktadır. Bu süreçte öğrencilerin okulu nasıl algıladığı önemli bir durumdur. Öğrencilerin okulu algılama şekilleri edindirilmek istenen bilgi ve beceriyi kazanıp kazanmamalarını etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı ilkokul ve lise öğrencilerinin okul algılarını saptamaktır. Çalışma 2020-2021 eğitim öğretim yılında Türkiye' nin güneydoğu vilayetinde bir lisenin dördüncü sınıfından 10 öğrenci ve bir ilkokulun dördüncü sınıfından 10 öğrenci ile yapılmıştır. Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemi ile gönüllülük esasına dayanarak seçilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup veriler metafor yöntemi ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Öğrencilerden okul ve öğretmen ile ilgili metafor üretmeleri istenmiş ayrıca dört tane görüşme sorusu sorulmuştur. Görüşmeler pandemiden dolayı telefon aracılığıyla yapılmıştır. Veriler içerik analizi ve betimsel analiz kullanılarak çözümlenmiştir. Veriler analiz edilirken uzman görüşüne ve araştırmacı üçgenlemesine de yer verilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin genel olarak okul algılarının olumlu yönde olduğu saptanmıştır. Okula yönelik ev metaforu sıklıkla kullanılmış olup bunun yanı sıra hayat, yuva, oyun, hapisane, ekmek teknesi ve aile metaforu kullanılmıştır. Öğretmene yönelik olarak aile üyelerinden birisi metaforu üzerinde yoğunlaşmış ayrıca bilgisayar, tatlı, ağaç, çiçek, pusula mum, arkadaş, güneş, iyi biri, önder metaforları da kullanılmıştır.

Anahtar Sözcükler: İlkokul, Lise , Metafor, Okul algısı

¹ Milli Eğitim Bakanlığı, sergul.b.09@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1160-9378

² Manisa Celal Bayar Üniversitesi, emre.uygur@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8695-8759

GİRİŞ

Eğitim, hayatımızın her yerinde bulunan, planlı ya da plansız karşımıza çıkan bir süreçtir. Eğitim informal ve formal olmak üzere iki şekilde gerçekleşir. İnformal eğitim plansız olarak, formal eğitim bir plan ve program çerçevesinde yaygın ve örgün eğitim kurumlarında gerçekleşir. Örgün eğitim okullarda öğrenci, öğretmen, veli, idareci işbirliği içinde yapılır. Okul algısı öğrencinin yaşı, cinsiyeti, yaşantısı ve okul ortamına göre farklılık gösterir, bu durum öğrencinin başarısı üzerinde etkilidir.

Geçmişten günümüze eğitimin çeşitli tanımları yapılmaktadır. Demirel ve Kaya (2014, 5) eğitimi, bireyin bulunduğu toplumda anlam ifade eden yetenek, yönelim ve davranışların kazanıldığı, geliştirildiği süreç, genel olarak kişilerde davranış değişikliği oluşturma süreci olarak ifade etmektedir. İnsan sürekli gelişim ve değişim göstermektedir. Eğitimle bu gelişimin sağlıklı, toplum tarafından kabul edilebilir olması desteklenmekte, bireylerin içinde buldukları toplumun üretken, sorumlu bir üyesi olması için onlara bilgi, beceri kazandırılmaktadır. Eğitim sadece davranışı değiştirilen bireyi değil, bireyin bulunduğu toplumu da etkilemektedir (Peker Ünal, 2019,3). Eğitim ailede başlayıp hayat boyu devam eden bir süreçtir. Bu sürecin önemli kısmını okullar oluşturmaktadır. Günlük hayatta eğitim denilince ilk akla gelen okullardır (Fidan, 2012).

Genellikle eğitimin düzenlenmesinde ve işlenmesinde öğretmenin rolü büyüktür (Wragg,1993).Eğitim ortamında öğreten ile öğrenen arasındaki etkileşim eğitimin ve öğrenmenin temelini ifade eder. Öğretmenler beceri, tutumlarıyla ve bilgileriyle öğrencileri eğitirken aynı zamanda hal ve hareketleriyle öğrencileri etkilemektedir. İçten, hoşgörülü ve sabırlı davranan öğretmen, öğrencinin düşüncelerini olumlu yönde etkilerken karşıt davranışlar ise öğrencide olumsuz etki bırakır(Güçlü, 2000).Duman ve Ergün (2008) kötü ilişkilerin olumsuz, iyi ilişkilerin ise olumlu bir öğrenme ortamı oluşturacağını iddia etmektedir. Öğrencinin okulu algılama şeklini etkileyen en önemli unsurlardan biri öğretmeni nasıl algıladığıdır.

Toplumlar kendilerine özgü eğitim süreciyle kendilerine uygun insanı yetiştirirler. Birlikte yaşamının önemi ve toplum olma bilincinin verilmesi eğitimin amaçlarını, içeriğini belirlemiş bu amaçla eğitim toplumlar tarafından kontrol altına alınarak kurumsallaştırılmıştır (Fidan, 2012). Okul, önceden belirlenmiş kazanımları öğrencilere edindirmek için kurulan sosyal bir sistemdir (Özdemir ve Kalaycı, 2013). Öğrencilerin yaratıcılık ve bağlılık duygularını arttırarak onları yetişkin dünyasına hazırlar (Öztabak, 2017).Türk eğitim sisteminde örgün eğitim kademelere ayrılmaktadır. 2012-2013 yılında değiştirilen kanunla zorunlu eğitim 4+4+4 olarak değiştirilmiştir. Bu bağlamda ilkökul 4. sınıf, ortaokul 8. sınıf ve ortaöğretim 12. sınıf bir üst kademeye geçiş dönemidir. Bu sınıf seviyelerindeki farklılıklar öğrencilerin okula yönelik algısını etkilemektedir. Üst kademeye geçildikçe öğrencilerin okuldan beklentileri değişmekte ve okula karşı daha eleştirel düşünceler geliştirmektedirler (Çalık, 2008). Öğrencilerin beklenti, duygu ve düşüncelerinin yetişkinlerden farklı olması (Çalık, 2008), öğrencilerin okula karşı hissettikleri aidiyet duygusu (Özdemir ve Kalaycı, 2013), okul başarısı, öğrencilerin yaşı, cinsiyeti, sosyoekonomik durumu ve okul iklimi okul algılarını etkileyen diğer faktörlerdendir. Öğrencilerin okul algısı farklı şekillerde değerlendirilmektedir bunlardan biri de metaforlardır.

Latince ve eski yunana dayanan metafor kavramının kökü “Metafora” terimine dayanmaktadır. Yunancada metafor çok karmaşık kavramların ifade edilmesinde transfer etmek, benzetmek şeklinde ifade edilmektedir (Döş, 2010). Metaforlar aralarında algılayış olarak benzerlik bulunan bir kavramı diğer kavrama transfer etme sürecidir (Semerci, 2007).Metafor, bir durum, kavram veya olgunun imgesinin başka bir durum, kavram veya olgu şeklinde ifade edilmesidir. (Oxford et al., 1998). Metafor kişilerin kendi hayatlarını anlamalarına ve anlamlandırmalarına yönelik güçlü bir zihinsel yöntemdir (Arslan ve Bayrakçı, 2006, s. 103), bu sebeple eğitimcilerinde sıklıkla tercih ettiği bir yöntemdir (Saban, 2008). Eğitim de metafor soyut bir algıyı daha anlaşılır ve daha somut elle tutulabilir bir imgeye dönüştürmektir (Singh, 2010).Eğitimde metaforlar okul, öğretmen, öğrenci, idareci, müfettiş gibi kavramlara yönelik algıların belirlenmesinde de kullanılmaktadır.

Alan yazı taratıldığında metaforlarla ve okul algısı ile ilgili yapılan, Öztabak (2017), Akkaya (2012), Tekin (2016), Özdemir (2012), Güldü (2015), Bülbül ve Gökçe (2015), Saban (2008) gibi pek çok araştırma görülmüştür.

Alan yazında öğrencilerin cinsiyeti, sınıfı, okul türü ve sosyo-ekonomik durumunun öğrencinin okul algılarını etkilediği görülmüştür (Özdemir, 2012). Öğrenciler okulu, olumsuz bir tutumun olduğu ve bir an önce terk edilmesi gereken, demokratik bir ortamın olmadığı, özgürlüğün olmadığı, gelişimi

engelleyen yer olarak betimlemişler ve hapisane metaforunu sıklıkla kullanmışlardır. İkincil veri olarak okulu ev/aile gibi betimlemiş olmaları okulda aynı zamanda sevgi, saygı ve güven ortamının olduğunu ancak sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerde okula karşı daha eleştirel ve olumsuz düşünceler ortaya çıktığı saptanmıştır. Aynı zamanda sosyo-ekonomik durumu kötü olan öğrenciler okula karşı daha olumlu düşünceler geliştirirken sosyo-ekonomik durumu orta ve yüksek olan öğrenciler daha olumsuz düşüncelere sahip olduğu görülmektedir (Akkaya, 2012). Erkek öğrenciler, 11. ve 12. sınıf öğrenciler, akademik başarısı düşük öğrenciler için istenmeyen mekan olarak tanımlanırken kız öğrenciler, 9. sınıf öğrencileri ve akademik başarısı yüksek öğrenciler için özlenen yer olarak tanımlanmıştır (Güldü, 2015). Meslek lisesi öğrencilerinin okul algısını ilk sırada otoriter, disiplinli bir ortam düşüncesi oluştururken buna yönelik hapisane metaforu sıklıkla kullanılmıştır, ikincil veri olarak ise geliştiren bilgi verilen yer olarak ortaya çıkarılmıştır (Bülbül ve Gökçe, 2015). İlkokul 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin okul algısı araştırmasında sınıf düzeyi ilerledikçe öğrencilerin okul algısının değiştiğini, 1. sınıf öğrencilerinin sevgi, saygı, hoşgörü, sorumluluk gibi kavramların 4. sınıfta akademik başarısını gölgesi altında kalmıştır (Öztabak, 2017). 3, 4 ve 5. sınıf öğrencilerin okul metaforu arasında önemli derece de farklılık olduğu saptanmıştır (Saban, 2008).

Ortaöğretim dönemi, ortaokul ve üniversite arasında köprü görevi görmesi, öğrencinin meslek seçiminde önemli rol oynaması ve psikososyal gelişim dönemi bakımından kimlik kazanımına karşı kimlik karmaşasına denk gelen bir dönem olması nedeniyle oldukça önemlidir (Sarı, Ötünç ve Erceylan, 2007). Çocukluk dönemine denk gelen ilkokulların bilgi verme, sosyalleştirme ve yaşam becerilerini kazandırmak üzere üç temel amacı vardır (Adıgüzel, Ergünay ve Dalioğlu, 2016). Bu dönemlerdeki öğrencilerin okul algısı okula karşı tutumlarını, okula devam durumlarını, okul başarılarını, meslek seçimlerini belirlemekte sağlıklı kimliğe sahip, sorunlarının üstesinden gelen bireyler olmalarını (Güldü, 2015) etkilemektedir. İfade edildiği gibi öğrencilerin gelişimi açısından önemli bir basamak olması nedeniyle araştırmamızda ilkokul ve lise öğrencileri seçilmiştir. Özdemir (2012), Ankara'daki Genel ve Anadolu liselerindeki öğrencilerin metaforik okul algılarının çeşitli değişkenler bakımından incelediği araştırmasının sonuç kısmında farklı öğretim kademelerini ve okul türlerini içerecek şekilde öğrencilerin okul algısına yönelik çalışmaların genişletilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Literatür taramasında aynı kademede farklı sınıf düzeylerinin okul algılarına yönelik çalışmalar bulunmaktadır. Bu araştırma ile farklı kademelerdeki öğrencilerin okul algısını ve kademeler arasındaki okul algıları değerlendirilerek alan yazına bu konuda katkıda bulunulacaktır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada amaç, İlkokul düzeyindeki öğrencilerin metaforik okul algıları ile lise düzeyindeki öğrencilerin metaforik okul algılarını ortaya çıkararak karşılaştırmasını yapmaktır. Eğitim sistemimiz farklı kademelerden oluşmaktadır. Yapılan araştırmalar incelendiğinde genellikle aynı kademede öğrencilerin okul algısı incelenmiş ya da aynı kademede farklı sınıfların okul algısı üzerine araştırmalar yapılmıştır. Farklı kademeler arasında okul algısı üzerine bir araştırmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu araştırma aynı zamanda literatürdeki bu boşluğu doldurması amaçlanmaktadır. İlkokul döneminde öğrencilerin hayattan beklentileri, istekleri, ilgileri ile lisedeki öğrencilerin hayattan beklentileri, ilgi ve ihtiyaçları farklılık gösterir. Bu bağlamda okul olgusu üzerine düşünceleri nelerdir, bunları ortaya çıkarmak aynı zamanda okul algısı üzerinde cinsiyetin, ailenin eğitim düzeyinin ve ailenin ekonomik düzeyinin öğrencinin okul algısı üzerinde etkisinin olup olmadığını saptamak amaçlanmaktadır. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. İlkokul kademesindeki öğrencilerin metaforik okul algıları nelerdir?
2. Lise düzeyindeki öğrencilerin metaforik okul algıları nelerdir?
3. İlkokul ve Lise kademesindeki öğrencilerin metaforik okul algıları farklılık göstermekte midir?
4. İlkokul düzeyindeki öğrencilerin metaforik öğretmen algıları nelerdir?
5. Lise düzeyindeki öğrencilerin metaforik öğretmen algıları nelerdir?

METODOLOJİ

2.1. Araştırma Deseni

Bu araştırmada ilkokul öğrencilerinin okul algısı ile lise öğrencilerinin okul algısını belirlemek ve arasındaki farklılıkları ortaya koymak için ilkokul ve lise öğrencilerinin görüşlerinden hareketle nitel

araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada olgu bilim desenine başvurulmuştur. Nitel araştırma, veri toplama aşamasında mülakat, doküman analizi ve gözlem yöntemleri kullanılarak gerçek ortamda etki etmeden durumların, kişilerin, olguların tüm yönlerinin incelenerek ortaya çıkarılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Olgular ile hayatımızda farklı şekillerde tanışırız. Bu olgular ile tanışmış olmamız olguları tamamen anlamlandırabildiğimizi göstermez. Bize tümüyle yabancı olmayan ancak tam olarak da anlamlandıramadığımız durumların incelenebilmesi için olgubilim deseni uygun bir alt yapı oluşturmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 72). Araştırmada incelenen olgu ise 10 lise 10 ilkokul öğrencisinin metafor ve yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılarak okul algısının incelenmesidir.

2.2. Katılımcılar

Araştırma 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ili Nizip ilçesindeki bir lisede 4. sınıf öğrencileri ve Karkamış ilçesindeki bir ilkokuldaki 4. sınıf öğrencileri ile çalışma yürütülmüştür. Araştırmada bütün lise 4. sınıf ve ilkokul 4. sınıf öğrencilerine ulaşılamayacağı için “amaçlı örnekleme” yöntemi kullanılarak katılımcılar belirlenmiştir. İlkokul 4. sınıf ve lise 4. Sınıf öğrencilerinin seçilmesinin sebebi ikisinin de bulunduğu kademenin son sınıfı konumunda olması sebebiyle okula yönelik algılarını belirlemek amacıyla seçilmiştir.

Amaçlı örnekleme bir olay olguyu derinlemesine inceleyerek bulunan araştırma sonuçlarının daha geniş kitlelere genellenmesini ve olgu ve olayların anlamlandırılmasını, açıklanmasını, ortaya çıkarılmasını sağlar(Patton,1987; Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.118). Etik ilkelere uygun olması amacıyla katılımcıların isimleri kullanılmamıştır ve araştırmaya katılımı gönüllülük esas alınmıştır. İlköğretim öğrencileri, İ1, İ2, İ3,....., İ10, lise öğrencileri ise L1, L2, L3, ... , L10 şeklinde kodlandırılmıştır. Katılımcıların demografik bilgileri Tablo 1’ de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

Katılımcılar	Cinsiyet		Sınıf kademesi		Ebeveyn Mezun Olunan Öğretim Kademesi	
	Kadın	Erkek	İlkokul	Lise	Anne	Baba
İ1		+	+		İlkokul	Lise
İ2		+	+		İlkokul	Lise
İ3		+	+		Lise	Lise
İ4	+		+		İlkokul	Üniversite
İ5	+		+		İlkokul	Lise
İ6	+		+		İlkokul	Lise
İ7	+		+		Lise	Lise
İ8	+		+		Ortaokul	Lise
İ9		+	+		İlkokul	Ortaokul
İ10		+	+		Lise	Üniversite
L1	+			+	Ortaokul	Ortaokul
L2	+			+	İlkokul	İlkokul
L3	+			+	Ortaokul	Ortaokul
L4	+			+	İlkokul	Üniversite
L5		+		+	İlkokul	Üniversite
L6	+			+	İlkokul	Ortaokul
L7	+			+	İlkokul	İlkokul
L8		+		+	Lise	Y. lisans
L9		+		+	Lise	Üniversite
L10		+		+	Lise	Üniversite

2.3. Çalışmanın Geçerlilik ve Güvenirliği

Araştırmada betimsel analiz ve içerik analizi kullanılarak veriler elde edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme kullanılmıştır. Görüşme de iki metafor ve dört açık uçlu sorudan

oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Sorulara verilen cevaplardan kodlar çıkartılıp temalar oluşturulmuştur. Betimsel analizde belirlenen kodlara göre veri toplanmaktadır. Ayrıca bu temalara uygun olarak sorular geliştirilebilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Verilerin analizinde ses kayıtları yazıya geçirilmiş, doğruluğunu ve güvenilirliğini saptamak amacıyla ses kayıtları tekrar dinlenilmiştir. Elde edilen veriler farklı zamanlarda araştırmacılar tarafından analiz edilmiş ve kodlar çıkartılmıştır. Araştırmacılar bir araya gelerek analizler karşılaştırılmış ortak noktalar ve farklılıklar belirlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e(2018) göre nitel araştırmada geçerlilik ve güvenilirlik; tutarlılık, teyit edilebilirlik, inandırıcılık, transfer edilebilirlik ile sağlanmaktadır. Bu araştırmanın inandırıcılığı araştırmacı üçgenlemesine ve iki uzman görüşü alınarak sağlanmıştır. Araştırmanın teyit edilebilir olması için ham veriler toplanırken görüşmeler kayıt altına alınmış ve sonrasında yazıya dökülmüştür. Oluşturulan ortak kod ve temaların son şeklini vermek için Miles ve Huberman'ın (1994) geliştirdikleri formül kullanılmıştır (Güvenirlilik=görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı). Araştırmacılar arasında uyum güvenirliliği 0,79 bulunmuştur. Bu oran bilimsel çalışmalarda oldukça uygun bir değer olarak kabul edilmektedir (Miles & Huberman, 1994). Oluşturulan tema ve kodlar okuyucunun rahatlıkla anlayabilmesi için tablolaştırılmıştır.

2.4. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak metafor tekniği kullanılmıştır. Metafor tekniğinin yanı sıra ek olarak yarı yapılandırılmış görüşme soruları bulunmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısmı demografik özelliklere yönelik ikinci kısım ise öğrencilerin okul algılarını belirlemek amacıyla oluşturulan sorulardır. Metafor soruları ve yarı yapılandırılmış görüşme soruları üç eğitimci tarafından oluşturulmuş olup iki uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman dönüşlerine göre sorularda değişiklikler yapıp tekrar uzman görüşüne sunulmuş belirlenmiştir. Öğrencilerin soruları rahatlıkla yanıtlayabilir seviyede olması için iki sınıf öğretmeninden ve soruların anlaşılabilir olması açısından iki Türkçe öğretmeninden görüşler alınarak sorular oluşturulmuştur. Metafor ve görüşme soruları Ek 1'de sunulmuştur.

2.5. Verilerin Analizi

Yapılan araştırmada verilerin analizi içerik analizi ve betimsel analiz yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen veriler elektronik ortamda yazılı metne dönüştürülmüş ve veriler tekrar gözden geçirilerek araştırma kapsamında olmayan veriler çıkarılarak veri indirilmesi yapılmıştır. Bu veriler üç araştırmacı tarafından ayrı ayrı okunup değerlendirilmiş ve her araştırmacı kodlar ve temalar çıkarmıştır. Ortak tema ve kod oluşturmak amacıyla araştırmacılar bir araya gelerek analizler değerlendirilmiştir. Oluşturulan ortak kod ve temaların son şeklini vermek için Miles ve Huberman'ın (1994) geliştirdikleri formül kullanılmıştır (Güvenirlilik=görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı). Araştırmacılar arasında uyum güvenirliliği 0,79 bulunmuştur. Bu oran bilimsel çalışmalarda oldukça uygun bir değer olarak kabul edilmektedir (Miles & Huberman, 1994). Araştırmacıların üçü de nitel veri dersi almış yüksek lisans öğrencisidir. Araştırmanın analiz kısmında yer alan bağımsız araştırmacının nitel yaklaşımını birçok araştırması bulunmaktadır. Araştırmacıların deneyimli olması araştırmanın güvenilirliğini doğrudan arttırmaktadır. Oluşturulan tema ve kodlar okuyucunun rahatlıkla anlayabilmesi için tablolaştırılmıştır. Oluşturulan tablolar sayesinde her soru için her katılımcının verdiği cevabın okuyucular tarafından rahatlıkla görülmesi sağlanmıştır.

2.6. Veri Toplama Süreci

Nitel araştırmalarda nicel araştırmalarda olduğu gibi sayılardan yola çıkarak tek bir sonuca ulaşmak gibi bir amaç yoktur. Nitel araştırmalarda amaç okuyucuya gerçekçi ve bütüncül bir sonucu göz önüne koymaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmada uygulamaya başlamadan önce çalışmaya katılacak olan ilkökul dördüncü sınıf ve lise dördüncü sınıf öğrencileri ile iletişime geçilmiş çalışma hakkında ne zaman, nasıl ve ne kadar süreceği konusunda gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. Verilerin toplanmasında metafor yöntemi ve yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Hem metafor hem de yarı yapılandırılmış görüşme sorularının kullanılmış olmasının sebebi öğrencilerin okul algılarını farklı metotlar ile çözümlenmeye çalışılmasıdır. Görüşmeler pandemiden dolayı telefon aracılığı ile belirlenen saatler ve süre içerisinde yapılmış olup genel olarak 5-15 dakika arasında sürmüştür. Her öğrenci için görüşme tek oturumda gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ses kayıt cihazı ile

kayıt altına alınarak daha sonra yazıya geçirilmiştir. İlkokul öğrencileri (İ), lise öğrencileri (L) öğrenci sıra numarası 1, 2, 3,..... şeklinde oluşturulmuştur.

BULGULAR

Çalışmaya katılan öğrencilerin okul algısına yönelik oluşturdukları metaforlar ve görüşme sorularına verdikleri cevaplar aşağıda soru bazında incelenerek tablolaştırılmış ve okuyucuya sunulmuştur. Öğrencilerin okul algısına yönelik oluşturdukları metaforlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğrencilerin Okula İlişkin Ürettikleri Metaforlar

Metafor	Öğrenci kodu	Frekans	Yüzde
Ev	İ2,İ3,İ6,İ7,İ10,L6,L7,L9	8	%40
Hayat	İ1,İ5,İ9	3	%15
Yuva	İ8,L1,L3	3	%15
Oyun	İ4,L2,L4	3	%15
Hapishane	L8	1	%5
Ekmek teknesi	L5	1	%5
Aile	L10	1	%5

10 ilkokul, 10 lise öğrencisiyle yapılan araştırmada toplam 7 metafor üretilmiştir. Öğrencilerin okula ilişkin ürettikleri metaforlar incelendiğinde tüm öğrencilerin %40’nın ev metaforunu kullandıkları görülmektedir. Ev metaforunu kullanan öğrencilerin %62,5 ’inin ilkokul öğrencileri olduğu görülmektedir. Hayat, yuva, oyun metaforunu kullananlar tüm öğrencilerin %15’ini, hapishane, ekmek teknesi aile metaforunu kullananlar da %5’ini oluşturmaktadır. Hayat metaforu sadece ilkokul öğrencileri tarafından üretilmiştir. Hapishane, ekmek teknesi, aile metaforları sadece lise öğrencileri tarafından üretilmiştir. Öğrencilerin görüşme sorularının birinci sorusuna verdikleri cevaplardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. *Lise Ve İlkokul Öğrencilerinin” Okul ..... Gibidir. Çünkü .....” Sorusuna Vermiş Oldukları Cevaplardan Oluşturulan Tema Ve Kodlar*

Tema 1. *Okula İlişkin Üretilen Metaforlardan Oluşturulan Kodlar*

Kodlar	Frekans	Öğrencinin Kodu	Alıntı
Bilgi veren yer	4	L1, İ7, İ10, İ9	İ10-“Okul evimiz gibidir. Çünkü orada yeni bir şeyler öğreniyorum, evde de yeni şeyler öğreniyorum.”
Eğlenilen yer	4	L2,L4,İ4,İ7	İ4-“Okul oyun gibidir çünkü her şey vardır, orda zil çalar teneffüs olunca dışarı çıkarız , spor alanına gidip oyunlar oynuyoruz.”
İlişkiler ve dayanışma ortamı	7	L3,L6,L7,İ2,İ3,İ6,İ8	L6-“İkinci evimiz gibidir. Orda çok fazla vakit geçiriyoruz, ilişkiler kuruyoruz. Arkadaşlarımız öğretmenlerimiz onların bize kattıkları bizim onlara kattıklarımız var.”
Hayata hazırlayan yer	6	L4,L5,L10,İ1,İ5,İ9	L5-“Okul ekmek teknesi gibidir, hayata atılmanın ilk evresi okuldan geçiyor.”
Otoriter ortam	2	L8,L9	İ8-“Okul hapishane gibidir. Pandemi döneminde olmasına rağmen sınavları yüz yüze ve sıkıştırılmış şekilde yapıyorlar, çok fazla kural var.”

Tablo 3 incelendiğinde üretilen metaforların içerik analizi yapılarak beş kategoriye ayrılmıştır. Metaforların kavramsal kategorilere dağılımına bakıldığında en fazla % 30,4 ile “ilişkiler ve dayanışma ortamı” nda toplandığı görülmektedir. Geriye kalan dört kategori sırasıyla “hayata hazırlayan yer” (%26), “eğlenilen yer” (%17,3),”bilgi veren yer” (%17,3), “otoriter ortam (%8,6) kategorileridir.

Okul “otoriter ortam” olarak yalnız lise öğrencileri tarafından görülmüştür. İlkokul öğrencileri okulu otoriter bir yer olarak görmemektedir. Okul %26 ile “hayata hazırlayan yer” olarak görülmüş bunun %13’ü lise öğrencileri,%13’ü de ilkokul öğrencileri tarafından söylenmiştir. İlkokul öğrencileri okulu en fazla ilişkiler ve dayanışma ortamı olarak görmekte iken lise öğrencileri okulu en fazla hayata hazırlayan yer ve ilişkiler dayanışma ortamı olarak ifade etmişlerdir. Okul “ilişkiler ve dayanışma ortamı” olarak %57,1 ile ilkokul,%42,8 ile lise öğrencileri tarafından söylenmiştir. Okul “eğlenilen yer” olarak lise ve ilkokul öğrencileriyle eşit oranda ifade edilmiştir. Okul “bilgi veren yer” olarak %75 ile ilkokul öğrencileri tarafından söylenmiştir.

İlkokul ve lise öğrencilerinin görüşme sorularının ikinci sorusuna verdikleri cevaplardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. İlkokul Ve Lise Öğrencilerinin “Okulunuzu Bir Renge Benzetseniz Bu Hangi Renk Olurdu? Neden Bu Rengi Tercih Ettiniz?” Sorusuna Yönelik Oluşturmuş Olan Tema Ve Kodlar

Tema 2. Öğrencilerin Okulu Benzettikleri Renklere Göre Üretilen Kodlar

Kodlar	Frekans	Öğrencinin Kodu	Alıntı
Sevilen	10	L5, L6, İ1, İ2, İ3, İ4, İ5, İ6, İ8, İ10	İ1-“Okul bence bütün renkleri içinde barındırıyor, çünkü aynı hayat gibi. Bütün renkleri seviyorum, okulu da sevdiğim için okul her renk olmalıdır.”
Huzur veren	3	L1, L7, İ9	L1-“Okul bence yeşil olmalıdır. Gittiğin zaman huzur bulabileceğin insanlar vardır. Muhabbet edip içini boşaltabileceğin, aile yerine koyduğun öğretmenler vardır.”
Eğlenceli	2	L4, İ7	İ7-“Bütün renklerin birleşimi rengarenk. Çünkü okul eğlenceli, oyun oynadığımız yer olduğu için rengarenktir.”
Sosyallik	3	L1, L3, L9	İ9-“Okulu maviye benzetirim çünkü aynı mavinin bende uyandırdığı gibi samimi arkadaşlık aklıma geliyor.”
Bilgilendiren	2	L10, İ9	İ10“Okulu sarı renge benzetirim çünkü bizi ışığıyla aydınlatır’
Olumsuz	1	L8	İ8“Siyah okula karşı karamsarım, sınavlardan dolayı.”
Kararsız	1	L2	İ2-“Turuncu olurdu ne en sevdiğim renk ne en sevmediğim renk olduğu için.”

Öğrencilerin okulu benzettikleri renkler nedenleriyle incelenerek yedi kategori altında toplanmıştır. Dağılıma bakıldığında %45,45 ile “sevilen” kategorisinde toplandığı görülmektedir. Bunu sırasıyla “huzur veren” ve “sosyallik”(13,6), “eğlenceli” ve “bilgilendiren” (%9),”olumsuz” ve “kararsız”(4,5) kategorileri takip etmektedir.

İlkokul öğrencilerinin %80’i okulu sevilen yer olarak görmekte iken lise öğrencilerinin %20 si okulu sevilen yer olarak görmüşlerdir. Lise öğrencileri okulu benzettikleri renklere açıklanan içeriğe göre daha çok(%30) sosyallik kategorisinde ifade etmişlerdir. Okulu “olumsuz” ve “kararsız” gören sadece lise öğrencileridir.

İlkokul ve lise öğrencilerinin görüşmenin üçüncü sorusuna verdikleri cevaplardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. İlkokul Ve Lise Öğrencilerinin “Okulda Bulduğunuz Zamanlar Kendinizi Nasıl Hissediyorsunuz? Neden?” Sorusuna Vermiş Oldukları Cevaplardan Oluşturulan Tema Ve Kodlar

Tema 3. Okulda Bulunan Süreçte Okula Yönelik Düşüncelerin Nedenleri

Kodlar	Frekans	Öğrencinin Kodu	Alıntı
Sosyal ortam ve ilişkiler	10	İ2, 5,7, 8, 9, L3, 5, 6, 8, 9	L9 – “Arkadaşlarımla olmak mutlu ediyor.”
Bilgi öğrenme	9	İ2, 3, 4, 6, 10, L4, 6, 7, 10	I6 – “Çünkü okul çok güzel, yeni bir şeyler öğreniyorum.”
Eğlenilen ve oyun oynanan yer	8	İ1, 3, 4,5, 6,7, 9,10	I5 – “Çünkü okulda eğleniyorum, arkadaşlarımızla oyun oynuyoruz o yüzden mutlu oluyorum.”
Özgürlük	2	L1, 7	L1 – “Okulda bulunduğum zaman kendimi özgür hissediyorum.”
Olumsuz düşünceler	2	İ1, L2	L2 “Okulda olduğum zaman kendimi yorgun hissediyorum derslerden dolayı.”

Tablo 5 İncelendiği zaman öğrencilerin okulda bulunulan süreçte okula yönelik düşüncelerinin nedenleri teması altında sosyal ortam ve ilişkiler, bilgi öğrenme, eğlenilen ve oyun oynanan yer, özgürlük, olumsuz düşünceler kodları altında toplanmıştır. L3 “ Okulda bulunduğum zaman kendimi iyi hissediyorum arkadaşlarımla olduğum için.” görüşünü bildirmiştir. İ5 “ Okulda bulunduğum zamanlar kendimi iyi hissediyorum. Çünkü okulda eğleniyorum, arkadaşlarımızla oyun oynuyoruz o yüzden mutlu oluyorum. Pandemi evde olduğum için sıkılıyorum.” şeklinde görüş bildirmiştir. İlkokul öğrencilerinin okulda oldukları zaman kendilerini mutlu ve iyi hissetmelerinin nedenleri arasında eğlenilen ve oyun oynanan yer kodu büyük oranda dile getirilmişken lise öğrencilerinin bu konuda bir şey söylememiş olmaları dikkat çekmektedir. İ7 “ Okulda kendimi iyi hissediyorum. Çünkü orada arkadaşlarım var oyun oynuyoruz.” olarak ifade etmiştir. Bunun yanı sıra okulda olduğu süreçte L1 “ Okulda bulunduğum zaman kendimi özgür hissediyorum. Çünkü rahat hissedeceğim şeyler oluyor, kasmıyorum, düşüncelerime saygı duyuluyor, seviliyorum.” şeklinde görüş bildirmiş ancak özgürlük kodunu ilkökul öğrencilerinin kullanmamış olmaları dikkat çekicidir. Öğrencilerden 18 tanesi okulda bulunduğu süreçte kendilerini iyi ve mutlu hissettiğini belirtirken iki öğrenci olumsuz düşünce belirtmiştir.

Öğrencilerin görüşme sorularının ikinci sorusuna verdikleri cevaplara yönelik tema ve kodlar Tablo 6’da sunulmaktadır.

Tablo 6. Öğrencilerin “Okula Gelmediğiniz Zamanlarda Okulu Özliyorsunuz? Özliyorsanız En Çok Neyi?” Sorusuna Verdikleri Cevaplardan Oluşturulan Tema ve Kodlar

Tema 4. Okulda Olmadıkları Zamanlarda Okulda Özlenen Durumlar

Kodlar	Frekans	Öğrencinin Kodu	Alıntı
Sosyal ortam ve ilişkiler	15	İ1, 2, 3, 6, 7, 8, L1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10	L1 – “En çok arkadaşlarımı onlarla konuşmayı, dertleşmeyi özliyorum.” I7 – “Hasta olsam bile okula gelmek istiyorum çünkü derslerde yeni bir şey öğrenmeyi özliyorum.”
Dersler	10	İ1, 2, 3, 4, 5, 7, 9,10, L4, 7	İ8 – “Okula gelmediğim zaman okulu özliyorum çünkü orada oyunlar oynuyoruz.”
Oyun oynamak	2	İ2, 8	

Tablo 6 incelendiğinde çocukların okulda olmadıkları zamanda okulda özlenen durumlar teması altında sosyal ortam ve ilişkiler, dersler ve oyun oynamak kodları oluşturulmuştur. Bu soru da tüm katılımcılar okulu özlediğini dile getirmişler özlemediklerine yönelik düşünce belirtmemişlerdir. L4 “ Okula gelmediğim zaman özliyorum. Birlik içinde derse katılmayı, sohbet etmeyi, arkadaşlarımı.” şeklinde ifade ederken İ9 “Okula gelmediğim zamanlar okulu özliyorum. Yeni bir şeyler öğrenmeyi özliyorum. Okulda yeni bir şeyler mi oldu, yeni kitaba mı geçildi çok merak ediyorum.” şeklinde ifade etmiştir. Sosyal ortam ve ilişkileri hem ilkökul hem lise öğrencileri özlediğini dile getirirken dersleri özlediğini genel olarak ilkökul öğrencileri dile getirmiştir. Oyun oynamak kodunu ilkökul öğrencileri

kullanmış lise öğrencileri ise hiç kullanmamıştır. İ10 " Okula gelmediğim zaman okulu özliyorum. En çok dersleri özliyorum, kendimi derslerde eksik kalmış geride hissediyorum." olarak ifade etmiştir. L5 " Özliyorum. Genellikle arkadaş ortamları ve yaptığımız aktivitelerden geri kalmaktan kaynaklı." şeklinde görüş bildirmiştir. Öğrencilerin görüşme sorularının beşinci sorusuna verdikleri cevaplara yönelik tema ve kodlar Tablo 7’de sunulmaktadır.

Tablo 7. İlkokul Ve Lise Öğrencilerinin "Okula Yönelik En Sevmediğiniz Şey Nedir?" Sorusuna Verilen Cevaplardan Oluşturulan Tema ve Kodlar

Tema 5. Okula Yönelik En Sevilmeyen Durumlar

Kodlar	Frekans	Öğrencinin Kodu	Ahntı
Kurallar	7	İ5,7, L1, 4, 5, 7, 9	L4 "Okula yönelik en sevmediğim şey okul kıyafetiyle gitmek." L3 "Okula yönelik en sevmediğim şey sınavlar, sınav stresi"
Sınavlar ve Dersler	3	İ1, L3,8	İ9 "Okulda en sevmediğim şey arkadaşlarımın yalan söylemesidir."
Davranışlar	5	İ6,8,9,L6,10	İ2 "Okula yönelik sevmediğim bir şey yok. Okulla ilgili her şeyi seviyorum."
Olumsuz Düşüncesi Olmayanlar	5	İ2, 3, 4, 10, L2	

Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin okula yönelik en sevilmeyen durumları dört kategoriye ayrılmıştır. Öğrencilerin okula yönelik en sevilmeyen durumlarına kavramsal kategoriler dağılımına bakıldığında en fazla %35 ile "Kurallar" da toplandığı görülmektedir. Geriye kalan üç kategori sırasıyla "davranışlar" (%25), olumsuz düşüncesi olmayanlar (%25) , "sınavlar ve dersler" (%15) kategorileridir. Öğrencilerin okula yönelik sevmedikleri durumların kurallar kategorisinde yaklaşık % 28,6'sını ilkökul öğrencileri oluşturmuştur; İ5 "Okulda en sevmediğim şey teneffüslerdir. Çünkü teneffüsler on dakika olduğu için kısa geliyor, bana." , İ7"Okula yönelik sevmediğim şey okulun kapanması." demiştir. Kurallar kategorisinin yaklaşık %71,4'ünü lise öğrencisi oluşturmuştur; L1 "Okula yönelik en sevmediğim şey giyimimize karışılmasıdır. Müdürün telefon kullanmamıza izin vermemesidir." L4 "Okula yönelik en sevmediğim şey okul kıyafetiyle gitmek", L5 "Derslerin çok sık aralıklarla yapılması, öğretmenlerin bazı konularda aşırı titiz davranması kurallarının olması okula yönelik sevmediğim şeyler." İlkokul öğrencilerinin %40(çoğunluğu)'ı okula yönelik sevmediğim bir şey yoktur demiştir. Lise öğrencilerinin çoğunluğunun da okula yönelik sevmediği durumların kurallar olduğunu görüyoruz. Elde edilen verilere göre kademe arttıkça öğrencilerin okula karşı bakış açılarının daha olumsuz olduğu gözlemlenmiştir. İlkokul ve lise öğrencilerinin öğretmenlere karşı algılarına yönelik ürettikleri metaforlar Tablo 8’de sunulmaktadır.

Tablo 8. Öğrencilerin Öğretmene İlişkin Ürettikleri Metaforlar

Metafor	Frekans	Öğrenci kodu	Yüzde (%)
Bilgisayar	1	L7	5
Tatlı	1	İ4,	5
Ağaç, Çiçek	2	L3, L4	10
Pusula	1	L6	5
Mum	1	L1	5
Aile	10	L2, 5, İ2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10	45
Arkadaş	1	L9	5
Güneş	1	L10	5

İyi Birine	1	İ1	5
Önder	1	L8	5

Tablo 8 incelendiğinde 10 ilkokul,10 lise öğrencisiyle yapılan araştırmada toplam 10 metafor üretilmiştir. Öğrencilerin öğretmene ilişkin ürettikleri metaforlar incelendiğinde tüm öğrencilerin %45'nin aile metaforunu kullandıkları görülmektedir. Aile metaforunu kullanan öğrencilerin %80'nin ilkokul öğrencileri olduğu görülmektedir. Ağaç ve çiçek metaforunu kullananlar tüm öğrencilerin %10'unu,bilgisayar, tatlı, pusula, mum, arkadaş, güneş, önder, iyi biri metaforlarını kullananlar da %5'ini oluşturmaktadır. Önder, güneş, arkadaş, mum, pusula, ağaç, çiçek, bilgisayar metaforları sadece lise öğrencileri tarafından üretilmiştir. İlkokul öğrencilerinin çoğunun öğretmenleri aile metaforuyla bağdaştırdığı görülmüştür. İlkokul öğrencileri öğretmenini ailelerinin bir ferdine benzetmişlerdir. İlkokul öğrencilerinin lise öğrencilerine göre öğretmenleri benzetme konusunda daha duygusal davrandıkları görülmüştür. İlkokul ve lise öğrencilerinin öğretmene yönelik oluşturdukları metaforların nedenleri Tablo 9'da sunulmaktadır.

Tablo 9. İlkokul ve Lise Öğrencilerinin “Sizden Öğretmeni Bir Şeye Benzetmeniz Istense Neye Benzetirdiniz? Neden?” Sorusuna Yönelik Verdikleri Cevaplardan Oluşturulan Tema ve Kodlar

Tema 6. Öğretmene İlişkin Üretilen Metaforlardan Oluşturulan Kodlar

Kodlar	Frekans	Öğrencinin Kodu	Alıntı
Duygusal paylaşım	5	İ1,3,5,9,10	İ3 “Öğretmenimi anneme benzetiyorum. Çünkü öğretmenim annem gibi olduğu için. Üzüldüğümde bir şey olduğunda her şeyi ona söylüyorum.
Yönlendirici ve Bilgilendiren	9	İ2,4, L1,3,6,7,8,9,10	İ2 “Öğretmenimi anneme benzetiyorum. Çünkü öğretmenimiz bize iyiyi ve kötüyü öğretiyor.
Eğlendiren	2	İ7,L4	İ7 “Öğretmenim kadın ise anneme, erkek ise babama benzetiyorum. Çünkü anne baba gibi ders anlatıp, oyun oynatıyor bize.
Yardım Eden	4	İ6, İ8, L2, 5	L2”Öğretmenleri abla veya abiye benzetiyorum. Çünkü bir derdimiz olduğunda rahatlıkla konuşabiliyoruz bize yardımcı oluyorlar.

Tablo 9 incelendiğinde öğretmene ilişkin üretilen metaforlar dört kategoriye ayrılmıştır. Öğretmene ilişkin üretilen metaforlardan oluşturulan kodlardan tüm öğrencilerin %45'i öğretmeni “Yönlendiren ve Bilgilendiren” olarak belirtmiştir. Tüm öğrencilerden “Duygusal Paylaşım” olarak adlandırılanların oranı %25, “Yardım Eden” olarak adlandırılanların oranı %20, “Eğlendiren” olarak adlandırılanların oranı %10'dur. “Yönlendiren ve bilgilendiren” olarak adlandırılanların yaklaşık %77,77'si lise öğrencisi, %22,23'ü ilkokul öğrencisidir. “Duygusal Paylaşım” olarak adlandırılanların tamamı ilkokul öğrencisidir. “Yardım Eden” olarak adlandırılanların %50'si ilkokul,%50'si lise öğrencisidir. “Eğlendiren” olarak adlandırılanların %50'si ilkokul,%50'si lise öğrencisidir. İlkokul öğrencileri öğretmeni “anne, baba, abla, kardeşe” benzetmiştir. İlkokul öğrencilerinin öğretmeni aileden birine benzetme sebebi duygusal yakınlık olarak görülmüştür. Lise öğrencilerinin çoğunluğu da öğretmeni yönlendiren ve bilgilendiren olarak nitelendirmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

İlkokul dördüncü sınıf ve lise dördüncü sınıf öğrencilerinin okul algılarının araştırıldığı bu çalışmada elde edilen bulgular alan yazın ışığında tartışılarak sunulmuştur.

Araştırmaya 10 ilkokul 10 lise öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerin okula yönelik algılarına yönelik oluşturdukları metaforlar ev, hayat, yuva, oyun, hapishane, ekmek teknesi ve aile şeklindedir (Tablo 2). Ev metaforunu beş tane ilkokul öğrencisi üç tane lise öğrencisi kullanmıştır. Hayat

metaforunu üç öğrenci kullanmış ve üçü de ilkököl öğrencisidir. Yuva metaforunu bir ilkököl öğrencisi iki lise öğrencisi, oyun metaforunu bir ilkököl 2 lise öğrencisi, hapishane, ekmek teknesi ve aile metaforunu birer lise öğrencisi üretmiştir. Okula yönelik genel olarak olumlu metaforlar oluşturulmuştur. Sadece bir kişi olumsuz metafor kullanmıştır. Bu da öğrencilerin genel olarak okula karşı olumlu tutum sergilediğinin göstergesidir. İkinci ve Tösten (2018) koruma altındaki 13- 18 yaş arası öğrenciler ile yaptığı çalışmada öğrenciler ev, yuva, aile metaforlarını sıklıkla ürettikleri belirtilmiştir. Özdemir (2012) lise öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada genel olarak okula karşı olumlu tutum sergilediklerini düşük düzeyde olumsuz düşünceye sahip olan öğrenci olduğunu saptamıştır. Yapılan çalışmalar bir biri ile örtüşür niteliktedir. Özdemir ve Akkaya (2013), Akyıldız (2017), Bülbül ve Toker-Gökçe (2015) lise öğrencileri ile yaptıkları çalışmada öğrencilerin okula yönelik algılarının genel olarak olumsuz olduğu saptanmıştır ve hapishane metaforu sıklıkla kullanılmıştır. Bu yönüyle yapılan çalışma ile çalışılmaktadır.

“Okul..... gibidir çünkü.....” sorusunda okula ilişkin üretilen metaforlardan oluşturulan kodlar; bilgi veren yer (4), eğlenilen yer (4), ilişkiler ve dayanışma ortamı (7), hayata hazırlayan yer (6), otoriter ortam (2) şeklindedir (Tablo3). Okul genel olarak ilişkilerin ve dayanışmanın olduğu sosyal ortam ve bilgi verilerek hayata hazırlayan yer olarak görülmektedir. Otoriter ortam olarak ise sadece lise öğrencileri tarafından görülmektedir. Ayrıca öğrencilerden okulu bir renge benzetmeleri istenmiş ve bu rengi seçmelerinin nedeni sorulmuştur. Buna yönelik olarak sevilen renk (10), huzur veren renk (3), eğlenceli renk (2), sosyalliği anımsatan renk (3), bilgiyi anımsatan renk (2), olumsuz renk (1) ve kararsız renk (1) olarak kodlar oluşturulmuştur (Tablo 4). Öğrenciler okulu renge benzetecekleri zaman kendileri açısından olumlu renkler kullanmıştır. Sadece bir kişi olumsuz ve bir kişi de kararsız olduğunu dile getirmiştir. Öğrencilere okulda buldukları süreçte okula yönelik düşünceleri sorulduğu zaman; sosyal ortam ve ilişkiler (10), bilgi öğrenme (9), eğlenilen ve oyun oynanan yer (8), özgürlük (2), olumsuz düşünceler (2) şeklinde kodlar oluşturulmuştur (Tablo 5). Okulda bulunmadıkları zamanlarda okulda özlenen durumlar; sosyal ortam ve ilişkiler, dersler, oyun oynamak şeklinde kodlar oluşturulmuştur (Tablo 6). Öğrencilerin genel olarak okulu arkadaşların, öğretmenlerin bulunduğu dayanışma ortamında eğlenilen, öğrenilen bir ortam olarak algıladıkları bulgusu elde edilmiştir. Genel olarak öğrencilerin okula yönelik algıları olumlu yöndedir. Okula yönelik en sevilmeyen durumlar olarak; kurallar (7), sınavlar ve dersler (3), yanlış davranışlar (5) ve olumsuz düşüncesi olmayan (5) şeklinde kodlar oluşturulmuştur (Tablo 7). Öztürk’ün (2017) ilkököl birinci sınıf ve dördüncü sınıf öğrencileri ile yaptığı çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İkinci ve Tösten (2018) koruma altındaki 13- 18 yaş arası öğrenciler ile, Saban (2008) ilköğretim öğrencileri ile, Bülbül ve Toker-Gökçe (2015) meslek lisesi öğrencileri ile yapılan çalışmada okulu bilgi veren yer ve otoriter ortam olarak algıladıkları görülmüştür. Arpacı ve Yıldırım (2014) meslek lisesi öğrencileri, Aydoğdu (2008) ortaokul öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada okulu bilgi veren, hayata hazırlayan ve otoriter yer olarak gördükleri saptanmıştır. Yüner ve Özdemir’in (2017) yaptığı çalışmada öğrenciler okulu baskı yeri olarak görmektedir. Bu anlamda alan yazın yapılan çalışmayı destekler niteliktedir. Ateş (2016) ilkököl ve ortaokul öğrencileri ile yaptığı çalışmada okulu ;bilgi ve kazanım yeri olarak, sevilmeyen ve ceza yeri olarak, çalışma ve gelişme yeri olarak, somut ve şekilsel olarak, yol gösterici ve araç olarak, güzel ve eğlenceli bir yer olarak şeklinde bulgular elde etmiştir. Ogurlu, Opengin ve Hızlı’ nın (2015) üstün yetenekli çocuklar ile yapmış olduğu çalışmada öğrenciler okulu ilgili huzur veren koruyucu bir ortam, bilgilendirici ve öğretici bir ortam, baskıcı ve şekillendirici bir ortam olarak nitelendirmişlerdir. Ayrıca oluşturulan metaforlar daha çok olumlu yöndedir. Öğrencilerin büyük kısmı okulu ilişkilerin ve dayanışmanın olduğu eğlenilen yer olarak görmektedir bu sonuca benzer olarak Bülbül ve Toker- Gökçe (2015), Saban (2008), Aydoğdu (2008), Özdemir (2012), Akkaya (2012) ulaşmıştır. Elmas ve Demir’ in (2018) beşinci sınıf öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada öğrenciler ev, aile, güvende, mutlu hissettiren yer, oyun alanı, eğlenceli bir yer gibi olumlu algılara sahip olduklarını ve az sayıda öğrenci esir, hapishane, sınav, sıkıcı bir yer metaforunu kullanmıştır.

Öğrencilerin öğretmenlere karşı algılarına yönelik ürettikleri metaforlar; bilgisayar (1), tatlı (1), ağaç ve çiçek (2), pusula (1), mum (1), aile üyeleri (10), güneş (1), iyi biri (1), önder (1) şeklindedir (Tablo 8). Lise öğrencilerinin öğretmenleri daha çok yönlendirici, bilgi verici ve arkadaş şeklinde olması ve ilkököl öğrencilerinin ise daha çok aile üyelerinden birisine benzetmesi dikkat çekici bir farklılıktır. Elde edilen bu metaforlardan oluşturulan kodlar duygusal paylaşım (5), yönlendirici ve bilgilendiren (9), eğlendiren (2), yardım eden (4) şeklindedir. Duygusal paylaşım kategorisinin tamamının ilkököl

öğrencilerinden oluşması ve yönlendirici, bilgilendirici kategorisinde ise tamamına yakını lise öğrencilerinden oluşması ilkököl ve lise öğrencilerinin öğretmene yüklediği anlamın farklı olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrencilerin tamamı öğretmenlere karşı olumlu metaforlar oluşturmuştur. Bu da öğrencilerin öğretmenlere karşı düşüncelerinin ve algılarının olumlu yönde olduğunu ortaya koymaktadır. Ateş (2016), Cerit (2008), Toker-Gökçe ve Bülbül (2014), Elmas ve Demir 'in (2018) elde ettiği bulgular çalışmayı destekler niteliktedir. Ogurlu, Opengin ve Hızlı (2015) üstün yetenekli çocuklarla çalışma yapmış ve genel olarak aynı verilere ulaşmıştır. Ancak bu araştırmaya göre yapılan araştırmadan farklı olarak öğrencilerden önemli bir kısmı öğretmeni baskı yapan emreden kişi olarak tanımlamışlardır. Bu durumu araştırmacı üstün yetenekli çocukların sosyal, duygusal ve bilişsel ihtiyaçlarını tam olarak destekleyemediğinden kaynaklı olabileceği şeklinde yorumlamıştır.

Yapılan araştırmada hem ilkököl öğrencileri hem de lise öğrencileri okula karşı olumlu yönde metaforlar geliştirmiştir. Çok az sayıda öğrenci olumsuz düşünce belirtmiştir ve bu katılımcılar lise öğrencisidir. Öğrenciler tarafından okul arkadaşlıklarının olduğu, dayanışmanın bulunduğu, eğlenen sosyal bir ortam ve bilgi veren, hayata hazırlayan yer olarak görülmektedir. Ayrıca okulu az sayıda otoriter bir ortam olarak gören katılımcı da vardır. Bu da öğrencilerin okula karşı olumlu bir tavır takındıklarının göstergesidir. Öğrencilerin okula gelmedikleri zaman sosyal ortam ve ilişkileri hem lise öğrencileri hem de ilkököl öğrencileri özlemektedir. Bu sonuca bakarak sosyal ortam hem çocukluk döneminde hem de ergenlik döneminde önemli bir unsurdur. Dersleri ise büyük oran da ilkököl öğrencileri özlemektedir. Okul kademesi yükseldikçe derslerin yoğunluğu ve ağırlığı artmaktadır bu yüzden lise öğrencileri dersleri özlemek kategorisini kullanmamış olabilirler. Oyun oynamayı ise sadece ilkököl öğrencileri özlediğini dile getirmiştir. İlkokul öğrencileri çocukluk döneminde oldukları için doğal olarak oyun oynama ihtiyaçları vardır. Bu da arkadaşlarının olduğu okul ortamında özlenen bir durum oluşturmaktadır. Okulda sevilmeyen durumlar olarak kurallar, sınavlar, dersler, kötü davranışlar ve olumsuz düşüncesi olmayanlar şeklinde belirlenmiştir. Sevilmeyen durumlarda ilkököl öğrencileri ve lise öğrencileri arasında dikkat çeken bir fark bulunmamaktadır. Ancak olumsuz düşüncem yok diyen öğrencilerin tamamına yakını ilkököl öğrencileridir. Buna göre ilkököl öğrencileri lise öğrencilerine göre okulu daha olumlu ve sorunsuz gördükleri düşünülebilir.

Öğrencilerin öğretmene yönelik oluşturduğu metaforlara bakıldığı zaman lise öğrencileri öğretmenleri daha çok yön veren, yol gösteren, önder, arkadaş şeklinde metaforlar üretirken ilkököl öğrencileri daha çok aile üyeleri metaforunu kullanmışlardır. Bu da ilkököl ve lise öğrencileri arasındaki öğretmene yükledikleri rollerin farklı olduğunu düşündürmeye sebep olabilir. Ayrıca ilkököl öğrencileri öğretmenleri ile duygusal paylaşım üzerinde yoğunlaşırken lise öğrencileri ise yönlendiren ve bilgilendiren kişi düşüncesinde yoğunlaşmıştır. İlkokul çağındaki çocuklar duygusal paylaşımına ihtiyaç duyarken lise dönemindeki çocuklar ise meslek seçimi, hayata ve geleceğe yönelik planlar yapma aşamasında oldukları için bu farklılık meydana gelmiş olabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, O. C., Dalioglu, S. T. ve Ergünay, O. (2017). 21. Yüzyıl İlkokullarının işlevlerinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak incelenmesi. *Eğitim ve Bilim, XLII*, (189), 85-106.
- Akkaya, E. (2012). *Ortaöğretim öğrenci ve öğretmenlerinin okul ve ideal okul algılarının metafor yoluyla analizi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akyıldız, N. (2017). *Lise öğrencilerinin metaforik okul algılarının incelenmesi: Diyarbakır ili örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Arpacı, M. ve Yıldırım, C. (2014). İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin, "İmam Hatip Lisesi" kavramına yönelik görüşlerinin metafor analizi yoluyla incelenmesi (Diyarbakır örneği), *Toplum Bilimleri Dergisi, VIII*, (15), 135-152.

- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, XXXV (171), 100-108.
- Ateş, Ö. T. (2016). Öğrencilerin öğretmen ve okul metaforları. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, (II), 78-93.
- Aydoğdu, E. (2008). *İdeal okul algılarının metaforlar (mecazlar) yardımıyla analizi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Bülbül, T. ve Toker-Gökçe, A. (2015). Meslek lisesi öğrencilerinin metaforik okul algıları: işlevselci bir yaklaşım. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, XVI, (2), 273-291.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, VI, (4), 693-712.
- Çalık, E. (2008). *İlköğretim öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin ve okula ilişkin algıların incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Demirel Ö. ve Kaya Z. (2014). *Eğitimle ilgili temel kavramlar*. Ankara: Pegem Akademi.
- Döş, İ. (2010). Aday öğretmenlerin müfettişlik kavramına ilişkin metafor algıları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, IX, (3), 607-629.
- Ekinci, C. ve Tösten, R. (2018). Koruma altında bulunan 13-18 yaş arası çocukların okul algısı. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, VI, (12), 360-378.
- Elmas, S. A., ve Demir, E. (2018). 5. sınıf öğrencilerinin okul olgusuna yönelik metaforik algıları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, LI, (3), 45-70.
- Ergün, M. ve Duman, T. (2008) *Kritik durumlarda öğretmen davranışları*. *Türkiye Sanal Eğitim Bilimleri Kütüphanesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi (www.aku.edu.tr 12.12.2020)
- Fidan, N. (2012). *Okulda öğrenme ve öğretme (3. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Gökçe, A. T. ve Bülbül, T. (2014). Okul bir insan bedenidir: Meslek lisesi öğrencilerinin okul algılarına yönelik bir metafor çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, IV, (1), 63-88.
- Güçlü, N. (2000). "Öğretmen davranışları", *Millî Eğitim Dergisi*, (147), 21-23.
- Güldü, S. (2015). *Liselerde okuyan öğrencilerin görüşleri doğrultusunda okul metaforları, akademik öz yeterlik ve lise yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Zirve Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- Miles, B. M., ve Huberman A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded source book*. California, USA: Sage Publications.
- Ogurlu, Ü., Öpengin, E. ve Hızlı, E. (2015). Üstün yetenekli öğrencilerin okul ve öğretime ilişkin metaforik algıları. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (46): 67-83.
- Oxford, R. L., Tomlinson, S., Barcelos, A., Harrington, C., Lavine, R. Z., Saleh, A., ve Longhini, A. (1998). Clashing metaphors about classroom teachers: Toward a systematic typology for the language teaching field. *System*, XXVI, (1), 3- 50.

- Özdemir, M. (2012). Lise öğrencilerinin metaforik okul algılarının çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, XXXVII, (163), 96-109.
- Özdemir, M. ve Kalaycı, H. (2013). Okul bağlılığı ve metaforik okul algısı üzerine bir inceleme: Çankırı ili örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, XIII, (4), 2125-2137.
- Özdemir, S. ve Akkaya, E. (2013). Genel lise öğrenci ve öğretmenlerinin okul ve ideal okul algılarının metafor yoluyla analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, II, (2), 295-322.
- Öztabak, M. Ü. (2017). İlkokul 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin okul algısı. *Yaşadıkça Eğitim*, XXXI, (1), 103-124.
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. SAGE Publications, inc.
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, (55), 459-49. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10342/126702>
- Sarı, M., Ötünç, E. ve Erceylan, H. (2007). Liselerde okul yaşam kalitesi: Adana ili örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, XIII, (2), 297-320.
- Semerci, Ç. (2007). Program geliştirme kavramına ilişkin metaforlarla yeni ilköğretim programlarına farklı bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, XXXI, (1) 139-154.
- Singh, K. (2010). Metaphor as a tool in educational leadership classrooms. *Management in Education*, XXIV, (3), 127–131.
- Ünal, P. D. ve Duman, T. (2019). *Temel Kavramlar, Öğretim ilke ve yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (7. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemler (8. Baskı)*. i. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (11. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yüner, B. ve Özdemir, M. (2017). Metaforik okul algısı ile okulu terk eğilimi arasındaki ilişkinin öğrenci görüşlerine göre incelenmesi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, XXXVII,(3), 1041-1060.
- Wragg, E. C. (1993). *Class Management*, London: Roudledge.

EKLER

Ek 1.

Sevgili öğrenciler

Biz Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim dalında Yüksek lisans yapan eğitimcileriz. Araştırmamızın amacı ilkököl ve lise öğrencilerinin okul algılarını çeşitli değişkenler bakımından inceleyerek karşılaştırma yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda ilkököl ve lise öğrencileriyle görüşmeler yapmaktayız. Birinci bölümde demografik özellikler ikinci bölümde ise okul algısını belirlemeye yönelik sorularımız olacaktır. Elde edilen bilgiler sadece araştırma amacıyla kullanılacak kişisel bilgiler gizli tutulacaktır. Görüşme öncesi sormak istediğiniz sorularınız varsa bunlar cevaplanacaktır.

Katılımınız için teşekkür ederiz.

A.DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

1.Yaşınız .....

2.Cinsiyetiniz Kız( ) Erkek( )

3.Sınıf seviyeniz .....

4.Yaşanılan Yer İl( ) İlçe( ) Köy( )

5.Anne Eğitim Durumu Okur yazar değil( ) İlkokul( ) Ortaokul( ) Lise( ) Üniversite( ) Yüksek Lisans( )

6.Baba Eğitim Durumu Okur yazar değil( ) İlkokul( ) Ortaokul( ) Lise( ) Üniversite( ) Yüksek Lisans( )

7.Anne Mesleği .....

8.Baba Mesleği .....

9.Ailenin Ekonomik Durumu Kötü( ) Orta( ) İyi( )

B.GÖRÜŞME SORULARI

1.Okul ..... gibidir. Çünkü .....

2.Okulunuzu bir renge benzetmeniz bu hangi renk olurdu? Neden bu rengi tercih ettiniz?

3.Okulda bulunduğunuz zamanlar kendinizi nasıl hissediyorsunuz? Neden?

4.Okula gelmediğiniz zamanlarda okulu özleyiyor musunuz? Özleyorsanız en çok neyi?

5.Okula yönelik en sevmediğiniz şey nedir?

6.Sizden öğretmeni bir şeye benzetmeniz istense neye benzetirdiniz? Neden?

EXTENDED ABSTRACT IN ENGLISH

Education is a process which occupies every inch of our life and confronts us whether it is expected or not. There have been lots of definitions of education to the present day. Demirel and Kaya defines education as a process in which skills, approaches and behaviors that have meaning in the society where the individual lives are acquired and generally resulting in behavioral change. Education is a process that begins with birth and goes on. This process is divided into two categories: formal and non-formal education. School is the first institution that comes to the mind as an example of formal education. It is intended to prepare children for life and have them acquire the necessary knowledge and skills at schools. During this process, student perception of the school is a very important issue. How the students perceive the school affects whether they will acquire the required skills and the knowledge or not. How the students perceive their teachers directly affects their perception of the school. Student perception of the school directly affects the success. As the student education grade change, their perception of the school change too. Purpose of this study is to find out and compare the metaphorical perception of the schools by the primary school students and high school students.

In this study, qualitative research method is used starting with the point of view of the students in order to find out differences between the perception of the school by the primary school students and high school students. The phenomenological pattern was used in the research. The subject examined in the study is the study of school perception of 10 high school and 10 primary school students using metaphor and semi-structured interview method. Study was conducted during the 2020-2021 academic year in on of Turkey's southeastern provinces with 10 students from 4th graders of a high school and 10 students from 4th graders of a primary school. Participants were selected on a voluntary basis by purposeful sampling method. In this study, qualitative research method was used and the data were collected by metaphor method and semi-structured interview form. Students were asked to produce metaphors about school and teacher, and they were also asked four interview questions. he interviews were made over the phone due to the pandemic. The data were analyzed using content analysis and descriptive analysis. While analyzing the data, expert opinion and researcher triangulation were also included. The data obtained were transformed into a written text in electronic environment and reviewed; and data reduction was made by removing the data that were not within the scope of the research. These data were read and evaluated separately by three researchers, and each researcher came up with codes and themes. In order to create a common theme and code, researchers came together and analyzes were evaluated. The formula developed by Miles and Huberman (1994) was used to finalize the created common codes and themes. The consistency reliability among researchers was 0.79. This ratio is accepted as a very suitable value in scientific studies (Miles & Huberman, 1994). The reason for using both metaphor and semi-structured interview questions is to analyze students' perceptions of school with different methods. The interviews were made by phone within the specified hours and time due to the pandemic and generally lasted between 5-15 minutes. The interview was conducted in a single session for each student. The interviews were recorded with a tape recorder and later transcribed.

The home metaphor for school is often used as well as the metaphor of life, home, play, prison, breadbasket and family. For the idea of teacher the participants focused on the metaphor of a family member as well as the metaphors of computer, dessert, tree, flower, compass candle, friend, sun, good person, leader.

The school was seen as an "authoritarian environment" only by high school students. Primary school students do not see the school as an authoritarian place. The school was seen as "the place that prepares one for life" by 26% of the students. 13% of it was said by high school students and 13% by primary school students. While primary school students perceived the school as an environment of relationships and solidarity, high school students evaluated the school as a place that prepares one for life and a place for relationships and solidarity. The school is said to be the "environment of relationships and solidarity" by 57.1% primary school and 42.8% by high school students. The school is expressed as a "place of entertainment" by equal numbers of high school and primary school students. The school is expressed as a place of knowledge by 75%, all of which are primary school students.

The colors that students associated with the school were examined for their reasons and grouped under seven categories. It is categorized as lovable, peaceful, sociable, entertaining, informative, negative and indecisive.

The theme of the reasons for students' thoughts about school during their time at school, the social environment and relationships are gathered under the codes of learning information, place of entertainment and play, freedom and negative thoughts.

Considering the distribution of the conceptual categories of the most disliked situations towards the school, it is seen that most of the participants gather on the "Rules" with a by 35%. The remaining three categories are "behaviors" (25%), those without negative thoughts (25%), "exams and lessons" (15%). 40% (majority) of primary school students said that there is nothing they dislike about school. We see that the thing that the majority of high school students dislike about the school are the rules.

When the metaphors produced by the students regarding the teacher are examined, it is seen that 45% of all students use the family metaphor. It is seen that 80% of the students who use the family metaphor are primary school students. Those who use the tree and flower metaphor are 10% of all students, and 5% of those are who use the metaphors of computer, dessert, compass, candle, friend, sun, leader, good person. The metaphors of leader, sun, friend, candle, compass, tree, flower, computer were produced only by high school students. It has been observed that most of the primary school students associate teachers with the metaphor of the family. Primary school students compared their teacher to a member of their family. It was observed that primary school students behave more emotionally in associating teachers with other things than high school students. Among the codes created from the metaphors about the teacher, 45% of all students saw the teacher as "Guiding and Informing". Among all the students, the rate of those who call it "Emotional Sharing" is 25%, the rate of those who call it "Helper" is 20%, and the rate of those who call it "entertainer" is 10%. Approximately 77.77% of those who call them "guiding and informing" are high school students and 22.23% are primary school students. All of those so-called "Emotional Sharing" are primary school students. 50% of those who call it "Helper" are primary school students, 50% are high school students. 50% of those who call it "entertainer" are primary school students, 50% are high school students. Primary school students likened the teacher to "mother, father, sister, brother".

Elementary school students likened the teacher to a family member because of emotional intimacy. The majority of high school students also described the teacher as guiding and informing. In the study, both primary school students and high school students have developed positive metaphors towards the school. Few students expressed negative thoughts, and these participants were high school students. School is seen by the students as a place where friendships, solidarity exist, and as a fun social environment which provides knowledge and prepares for life. There are also few participants who see the school as an authoritarian environment. This is an indication that the students have a positive attitude towards the school.

During their absence from school, both high school students and primary school students miss the social environment and relationships. Based on this result, social environment is an important factor both in childhood and adolescence. Lessons are mostly missed by primary school students. As the school level increases, the intensity and weight of the lessons increase, that might be the reason why high school students did not choose the category of "missing".

Only primary school students stated that they miss playing games. Since primary school students are in their childhood, they naturally need to play. That's the reason why students miss an environment where their friends are. There are also those who dislike school because of rules, exams, lessons, bad behavior and those who have no negative thoughts. There is no noticeable difference between primary school students and high school students in disliked situations. However, almost all of the students who say "I have no negative thoughts" are primary school students. Accordingly, it can be thought that primary school students see the school more positive and unproblematic than high school

students. Looking at the metaphors that students created for the teacher, primary school students mostly used the metaphors of family members, while high school students produced metaphors such as guide, leader, and friend. This may make us think that the roles they attribute to the teacher differ between primary and high school students. In addition, primary school students focused on emotional sharing with their teachers whereas high school students focused on the thought of the person who guides and informs. While primary school-age children need emotional sharing, high school children are at the stage of choosing a profession, making plans for life and the future, so this might be the reason why this difference occurred.

APA Styles References of the Article Here:

Bacaklıoğlu, S. & Uygur, E., (2021). Comparison of school perceptions of primary school high school students by examining the metaphor . *Journal of Trends and Development in Education*, 1(1), 1-18.